

Suvestinė redakcija nuo 2004-04-30 iki 2004-07-26

Kodeksas paskelbtas: Žin. 1996, Nr. [119-2772](#), i. k. 0961010KODE001-1628

LIETUVOS RESPUBLIKOS KELIŲ TRANSPORTO KODEKSAS

1996 m. lapkričio 19 d. Nr. I-1628
Vilnius

PIRMASIS SKIRSNIS BENDROSIOS NUOSTATOS

1 straipsnis. Kodekso paskirtis

1. Lietuvos Respublikos kelių transporto kodeksas (toliau – šis kodeksas) reguliuoja keleivių, bagažo, krovinių ir pašto, dokumentų siuntų vežimų organizavimą ir vykdymą, vežimų valstybinį valdymą ir kontrolę, atsakomybę už turtinę žalą.

2. Šio kodekso nuostatos suderintos su šio kodekso priede nurodytais Europos Sąjungos teisės aktais.

Straipsnio pakeitimai:

Nr. [IX-790](#), 2002-03-19, Žin., 2002, Nr. 37-1342 (2002-04-09), i. k. 1021010ISTA00IX-790

Nr. [IX-2195](#), 2004-04-29, Žin., 2004, Nr. 73-2529 (2004-04-30), i. k. 1041010ISTA0IX-2195

2 straipsnis. Kelių transportas ir kelių transporto priemonės

1. **Kelių transportas** – sudėtinė Lietuvos Respublikos ūkio ir socialinės infrastruktūros dalis, susijusi su keleivių ir krovinių vežimu keliais.

2. Kelių transporto priemonės skirstomos į keleivines ir krovines.

3. Keleivinėms transporto priemonėms priskiriamos motorinės ir elektrinės transporto priemonės, pagamintos keleiviams vežti. Tai autobusai, troleibusai, lengvieji automobiliai, lengvieji automobiliai taksi.

Straipsnio dalies pakeitimai:

Nr. [IX-790](#), 2002-03-19, Žin., 2002, Nr. 37-1342 (2002-04-09), i. k. 1021010ISTA00IX-790

4. **Autobusas** – motorinė transporto priemonė, skirta vežti žmonėms bei bagažui ir turinti daugiau kaip 9 sėdimąsias vietas įskaitant vairuotojo vietą.

5. **Troleibusas** – autobusas, varomas kontaktiniu tinklu tiekama elektros energija.

6. **Lengvasis automobilis** – motorinė kelių transporto priemonė, turinti ne daugiau kaip 9 sėdimas vietas, įskaitant vairuotojo vietą, skirta keleiviams bei bagažui vežti.

Straipsnio dalies pakeitimai:

Nr. [IX-790](#), 2002-03-19, Žin., 2002, Nr. 37-1342 (2002-04-09), i. k. 1021010ISTA00IX-790

7. **Lengvasis automobilis taksi** – motorinė kelių transporto priemonė, skirta keleiviams ir bagažui vežti, turinti, įskaitant vairuotojo vietą, ne daugiau kaip 7 sėdimas vietas, įrengtą taksometrą bei atpažinimo ženklą – plafoną ir atitinkanti lengviesiems automobiliams taksi keliamus techninius reikalavimus. Techninius reikalavimus lengviesiems automobiliams taksi nustato Susisiekimo ministerija.

Papildyta straipsnio dalimi:

Nr. [IX-790](#), 2002-03-19, Žin., 2002, Nr. 37-1342 (2002-04-09), i. k. 1021010ISTA00IX-790

8. **Iš anksto sudaryta keleivių grupė** – grupė, su kuria pagal išankstinį užsakymą iš anksto sudaryta vežimo sutartis (kai keleiviai vyksta turizmo, verslo reikalais, į parodas, simpoziumus, konferencijas, seminarus, pasitarimus, koncertus, spektaklius, vestuves ir panašiais atvejais).

Papildyta straipsnio dalimi:

Nr. [IX-790](#), 2002-03-19, *Žin.*, 2002, Nr. 37-1342 (2002-04-09), i. k. 1021010ISTA00IX-790

9. Krovininėms transporto priemonėms priskiriamos motorinės transporto priemonės ar jų junginiai (sąstatai), sukonstruoti, pritaikyti ir naudojami kroviniams vežti keliais. Tai krovininiai automobiliai, priekabos ir puspriekabės.

Straipsnio dalies numeracijos pakeitimas:

Nr. [IX-790](#), 2002-03-19, *Žin.*, 2002, Nr. 37-1342 (2002-04-09), i. k. 1021010ISTA00IX-790

10. **Krovininis automobilis** – motorinė transporto priemonė, skirta vežti krovinius, vilkti priekabas ar puspriekabas. Traktoriai ir savaeigės (visureigės) mašinos nelaikomi krovininiais automobiliais.

Straipsnio dalies numeracijos pakeitimas:

Nr. [IX-790](#), 2002-03-19, *Žin.*, 2002, Nr. 37-1342 (2002-04-09), i. k. 1021010ISTA00IX-790

11. **Priekaba** – transporto priemonė, kurią velka motorinė transporto priemonė.

Straipsnio dalies numeracijos pakeitimas:

Nr. [IX-790](#), 2002-03-19, *Žin.*, 2002, Nr. 37-1342 (2002-04-09), i. k. 1021010ISTA00IX-790

12. **Puspriekabė** – su motorine transporto priemone sukabinta priekaba, kurios masės ir krovinio masės dalis tenka motorinei transporto priemonei.

Straipsnio dalies numeracijos pakeitimas:

Nr. [IX-790](#), 2002-03-19, *Žin.*, 2002, Nr. 37-1342 (2002-04-09), i. k. 1021010ISTA00IX-790

3 straipsnis. Kelių transporto objektų nuosavybė

1. Kelių transporto priemonės, autobusų stotys ir stotelės, krovinų vežimo stotys (terminalai), tiesiogiai su jais susiję pastatai ir įrenginiai nuosavybės teise gali priklausyti Lietuvos valstybei, savivaldybėms, Lietuvos Respublikos ir užsienio fiziniams bei juridiniams asmenims, užsienio juridinių asmenų filialams arba atstovybėms. Nuosavybės teisė į autobusų stotis, priklausančias valstybei ar savivaldybėms bei valstybės ar savivaldybės kontroliuojamoms įmonėms, negali būti perleista kitiems fiziniams ar juridiniams asmenims.

Straipsnio dalies pakeitimai:

Nr. [IX-2195](#), 2004-04-29, *Žin.*, 2004, Nr. 73-2529 (2004-04-30), i. k. 1041010ISTA0IX-2195

2. Valstybinės reikšmės keliai išimtinę nuosavybės teise gali priklausyti tik Lietuvos valstybei. Vietinės reikšmės keliai nuosavybės teise gali priklausyti Lietuvos Respublikos piliečiams, savivaldybėms.

3. Už važiavimą automagistralėmis, taip pat keliais, kurie nutiesti koncesijos pagrindais, gali būti nustatytas mokestis. Mokesčio tarifus ir jo mokėjimo tvarką nustato Vyriausybė.

4 straipsnis. Kelių transporto valstybinis valdymas

1. Kelių transporto valstybinį valdymą vykdo Susisiekimo ministerija ir savivaldybių institucijos.

Straipsnio dalies pakeitimai:

Nr. [IX-790](#), 2002-03-19, *Žin.*, 2002, Nr. 37-1342 (2002-04-09), i. k. 1021010ISTA00IX-790

2. Susisiekimo ministerija pagal savo kompetenciją leidžia savivaldybėms, fiziniams ir juridiniams asmenims privalomus teisės aktus, reguliuojančius kelių transporto veiklą ir keleivių bei krovinų vežimą. Susisiekimo ministerija arba jos įgaliota institucija valdo ir organizuoja keleivių vežimą tolimojo ir tarptautinio susisiekimo maršrutais.

Straipsnio dalies pakeitimai:

Nr. [IX-790](#), 2002-03-19, *Žin.*, 2002, Nr. 37-1342 (2002-04-09), i. k. 1021010ISTA00IX-790

3. Savivaldybių institucijos arba jų įgaliotos įstaigos valdo ir organizuoja keleivių vežimą vietinio susisiekimo maršrutais ir lengvaisiais automobiliais taksi. Savivaldybių institucijos pagal savo kompetenciją leidžia vežėjams privalomus teisės aktus.

Straipsnio dalies pakeitimai:

Nr. [IX-790](#), 2002-03-19, *Žin.*, 2002, Nr. 37-1342 (2002-04-09), i. k. 1021010ISTA00IX-790

5 straipsnis. Kelių transporto teisės aktai

Kelių transporto santykius reguliuoja šis kodeksas, Lietuvos Respublikos įstatymai bei kiti teisės aktai, tarptautinės sutartys.

6 straipsnis. Tarptautinės sutartys

Jeigu Lietuvos Respublikos tarptautinių sutarčių nustatyta kitokia taisyklė negu ta, kuria nustato kelių transporto vežimus reguliuojantys Lietuvos Respublikos teisės aktai, tai taikomos tarptautinių sutarčių taisyklės.

ANTRASIS SKIRSNIS VEŽIMŲ ORGANIZAVIMAS

7 straipsnis. Vežimų organizavimo sąvoka

1. **Vežimų organizavimas** – techninių sąlygų ir teisinių santykių tarp keleivio, krovinio, bagažo, pašto, dokumentų siuntos, smulkios siuntos siuntėjo, gavėjo ir vežėjo nustatymas

Straipsnio dalies pakeitimai:

Nr. [IX-790](#), 2002-03-19, *Žin.*, 2002, Nr. 37-1342 (2002-04-09), i. k. 1021010ISTA00IX-790

2. **Vežėjas** – įmonė, įregistruota įstatymų nustatyta tvarka ir turinti teisę vežti keleivius, krovinius, bagažą, paštą, dokumentų siuntas, smulkias siuntas.

Straipsnio dalies pakeitimai:

Nr. [IX-790](#), 2002-03-19, *Žin.*, 2002, Nr. 37-1342 (2002-04-09), i. k. 1021010ISTA00IX-790

8 straipsnis. Licencija (leidimas) verstis vežimais

1. Kelių transporto ūkinė komercinė keleivių ir krovinių vežimo už atlyginimą veikla yra licencijuojama.

2. Keleiviams vežti licencija (leidimas) reikalinga, kai vežama:

- 1) lengvaisiais automobiliais taksi;
- 2) lengvaisiais automobiliais reguliariais reisais – iki 2002 m. birželio 30 d.;
- 3) lengvaisiais automobiliais užsakomaisiais reisais;
- 4) autobusais.

3. Kroviniams vežti licencija (leidimas) reikalinga, kai vežama:

1) tarptautiniais maršrutais transporto priemonėmis, kurių keliamoji galia, įskaitant priekabą, didesnė kaip 3,5 tonos arba bendroji masė, įskaitant priekabą, didesnė kaip 6 tonos – iki 2002 m. gruodžio 31 d.;

2) vidaus ir tarptautiniais maršrutais transporto priemonėmis, kurių bendroji masė, įskaitant priekabą, didesnė kaip 3,5 tonos – nuo 2003 m. sausio 1 d.

4. Licenciją (leidimą) verstis keleivių vežimais tolimojo ir tarptautinio susisiekimo maršrutais bei krovinių vežimais išduoda Valstybinė kelių transporto inspekcija prie Susisiekimo ministerijos (toliau – Valstybinė kelių transporto inspekcija). Valstybinės kelių transporto inspekcijos išduodamas licencijas (leidimus) verstis keleivių vežimais tarptautinio susisiekimo maršrutais bei krovinių vežimais tarptautiniais maršrutais transporto priemonėmis, kurių keliamoji galia, įskaitant priekabą, didesnė kaip 3,5 tonos arba bendroji masė, įskaitant priekabą, didesnė kaip 6 tonos, nuo Lietuvos Respublikos įstojimo į Europos Sąjungą dienos pakeičia Bendrijos licencijos (leidimai), išduodamos Valstybinės kelių transporto inspekcijos pagal šio kodekso priede išvardytus Europos Sąjungos teisės aktus. Šių teisės aktų taikymo tvarką nustato Kelių transporto veiklos licencijavimo taisyklės, tvirtinamos Vyriausybės.

Straipsnio dalies pakeitimai:

Nr. [IX-2195](#), 2004-04-29, Žin., 2004, Nr. 73-2529 (2004-04-30), i. k. 1041010ISTA0IX-2195

5. Licenciją (leidimą) verstis keleivių vežimais vietinio susisiekimo maršrutais ir lengvaisiais automobiliais taksi išduoda savivaldybių institucijos arba jų įgaliotos įstaigos.

6. Vežėjas, pageidaujantis verstis kelių transporto ūkine komercine veikla ir visą laikotarpį, kol šia veikla verčiasi, privalo atitikti finansinio pajėgumo, geros reputacijos, profesinės kompetencijos reikalavimus, kuriuos nustato Kelių transporto veiklos licencijavimo taisyklės.

Straipsnio dalies pakeitimai:

Nr. [IX-2195](#), 2004-04-29, Žin., 2004, Nr. 73-2529 (2004-04-30), i. k. 1041010ISTA0IX-2195

Straipsnio pakeitimai:

Nr. [IX-790](#), 2002-03-19, Žin., 2002, Nr. 37-1342 (2002-04-09), i. k. 1021010ISTA00IX-790

9 straipsnis. Vežimų klasifikacija

1. Vežimai skirstomi į vidaus ir tarptautinius vežimus.
2. Vidaus vežimai – tokie vežimai, kai kelių transporto priemonėmis vežama Lietuvos Respublikos teritorijoje.
3. Tarptautiniai vežimai – tokie vežimai, kai kelių transporto priemonė kerta valstybės sieną.

10 straipsnis. Kelių transporto priemonės ekipažas

1. Kelių transporto priemonės ekipažą sudaro vienas ar keli vairuotojai ir kiti vežėjo paskirti asmenys.
2. Ekipažo narių teises ir pareigas nustato šis kodeksas bei tam tikros keleivių ir krovinių vežimo taisyklės, kurias tvirtina Susisiekimo ministerija.
3. Ekipažo darbą ir poilsį reguliuoja Vyriausybės nutarimu patvirtinti darbo ir poilsio laiko ypatumai kelių transporte bei kiti teisės aktai.

11 straipsnis. Stotys ir stotelės

1. Miestuose ir didesnėse gyvenvietėse steigiamos autobusų stotys, kurių pagrindinė paskirtis – aptarnauti keleivius reguliariais reisais vietinio, tolimojo ir tarptautinio susisiekimo maršrutais, organizuoti autobusų ekipažų priešreisinį patikrinimą ir tarpreisinį poilsį, kontroliuoti autobusų išvykimo bei atvykimo laiką, parduoti keleiviams bilietus, teikti jiems informaciją ir bagažo saugojimo paslaugas. Ši pagrindinė autobusų stočių paskirtis negali būti keičiama. Autobusų stotis gali būti juridinis asmuo arba juridinio asmens struktūrinis padalinys.
2. Autobusų stotis gali steigti savivaldybė, Lietuvos Respublikos ir užsienio fiziniai bei juridiniai asmenys, užsienio juridinių asmenų filialai ar atstovybės.
3. Autobusų stotys steigiamos pagal savivaldybių tarybų nustatytus kriterijus ir tvarką bei patvirtintų teritorijų planavimo dokumentų nustatytoje vietoje.
4. Autobusų stočių naudojimo ir jų darbo tvarką reguliuoja Susisiekimo ministerijos patvirtinti Autobusų stočių nuostatai.
5. Keleiviams aptarnauti skirtų stotelių miestuose, gyvenvietėse ir keliuose įrengimą ir priežiūrą reguliuoja Susisiekimo ministerijos patvirtintos Keleivių ir bagažo vežimo taisyklės.

Straipsnio pakeitimai:

Nr. [IX-2195](#), 2004-04-29, Žin., 2004, Nr. 73-2529 (2004-04-30), i. k. 1041010ISTA0IX-2195

12 straipsnis. Tarptautiniai vežimai

Keleivių ir krovinių tarptautinių vežimų kelių transportu tvarką bei sąlygas nustato tarptautinės konvencijos, Lietuvos Respublikos ir kitų valstybių sutartys bei tam tikros taisyklės, kurias tvirtina Susisiekimo ministerija.

TREČIASIS SKIRSNIS

KELIŲ TRANSPORTO KONTROLĖ

13 straipsnis. Kelių transporto kontrolės tarnybos

1. Kelių transporto kontrolė – tai vežėjų veiklos valstybinė priežiūra, kuria siekiama užtikrinti įstatymų ir kitų teisės aktų reikalavimų kelių transporte laikymąsi.
2. Kelių transporto veiklos kontrolę atlieka:
 - 1) Valstybinė kelių transporto inspekcija;
 - 2) savivaldybių institucijų arba jų įgaliotų įstaigų kontrolės tarnybos;
 - 3) kitos valstybės institucijos, kurioms įstatymų suteikta kontrolės teisė.

Straipsnio dalies pakeitimai:

Nr. [IX-790](#), 2002-03-19, Žin., 2002, Nr. 37-1342 (2002-04-09), i. k. 1021010ISTA00IX-790

14 straipsnis. Kelių transporto kontrolės tarnybų įgaliojimai

1. Valstybinės kelių transporto inspekcijos transporto veiklos kontrolės įgaliojimus nustato šis kodeksas, Keleivinio kelių transporto kontrolės nuostatai, patvirtinti Susisiekimo ministerijos, bei Valstybinės kelių transporto inspekcijos nuostatai.

2. Valstybinės kelių transporto inspekcijos pareigūnai turi teisę sustabdyti krovines ir keleivines kelių transporto priemones, jas pasverti, tikrinti jų matmenis, apipavidalinimą, techninę būklę, valstybinės techninės apžiūros atlikimo periodiškumą, ekipažo, taip pat keleiviams, bagažui ir kroviniams vežti privalomus dokumentus, tarp jų – keleivių ir bagažo bilietus, važtaraščius. Šie pareigūnai taip pat turi teisę tikrinti, ar laikomasi ekipažo darbo ir poilsio režimo.

3. Savivaldybių institucijų arba jų įgaliotų įstaigų kelių transporto veiklos kontrolės tarnybų įgaliojimus nustato šis kodeksas, Keleivinio kelių transporto kontrolės nuostatai bei šių tarnybų nuostatai.

4. Savivaldybių institucijų arba jų įgaliotų įstaigų kelių transporto veiklos kontrolės tarnybų pareigūnai turi teisę savo bei gretimų savivaldybių teritorijose sustabdyti ir tikrinti lengvuosius automobilius taksi ir keleivines kelių transporto priemones, dirbančias vietinio ir tolimojo susisiekimo maršrutais, bei šių priemonių ekipažų, taip pat keleiviams ir bagažui vežti privalomus dokumentus, tarp jų – keleivių ir bagažo bilietus bei ekipažų darbo ir poilsio režimo laikymąsi.

5. Kitos institucijos, kontroliuojančios kelių transporto veiklą, veikia pagal savo įgaliojimus.

Straipsnio pakeitimai:

Nr. [IX-790](#), 2002-03-19, Žin., 2002, Nr. 37-1342 (2002-04-09), i. k. 1021010ISTA00IX-790

KETVIRTASIS SKIRSNIS VALSTYBĖS RINKLIAVA IR TARIFAI

Pakeistas skirsnio pavadinimas:

Nr. [IX-283](#), 2001-04-19, Žin., 2001, Nr. 39-1353 (2001-05-09), i. k. 1011010ISTA00IX-283

15 straipsnis. Valstybės rinkliava

Už kelių transporto priemonių registravimą, dokumentų, licencijų (leidimų) verstis keleivių ir krovinių vežimais išdavimą mokama nustatyto dydžio valstybės rinkliava.

Straipsnio pakeitimai:

Nr. [IX-283](#), 2001-04-19, Žin., 2001, Nr. 39-1353 (2001-05-09), i. k. 1011010ISTA00IX-283

16 straipsnis. Tarifai

1. Keleivių vežimo reguliariais reisais tolimojo susisiekimo maršrutais tarifus nustato vežėjas, maksimalius jų dydžius suderinęs su Valstybine kainų ir energetikos kontrolės komisija.

Straipsnio dalies pakeitimai:

Nr. [VIII-924](#), 1998-11-17, Žin., 1998, Nr. 105-2895 (1998-12-02), i. k. 0981010ISTAVIII-924

2. Keleivių vežimo reguliariais reisais vietinio susisiekimo maršrutais tarifus nustato savivaldybių tarybos.

Straipsnio dalies pakeitimai:

Nr. [IX-790](#), 2002-03-19, *Žin.*, 2002, Nr. 37-1342 (2002-04-09), i. k. 1021010ISTA00IX-790

3. Keleivių vežimo lengvaisiais automobiliais taksi tarifus nustato vežėjas, apie nustatytus tarifus informuoja savivaldybių institucijas arba jų įgaliotas įstaigas ir juos skelbia Keleivių vežimo lengvaisiais automobiliais taksi taisyklių nustatyta tvarka.

Papildyta straipsnio dalimi:

Nr. [IX-2195](#), 2004-04-29, *Žin.*, 2004, Nr. 73-2529 (2004-04-30), i. k. 1041010ISTA0IX-2195

4. Kiti keleivių bei krovinių vežimo tarifai nustatomi šalių susitarimu. Su keleivių bei krovinių vežimu susijusių papildomų paslaugų tarifus nustato šių paslaugų teikėjai, išskyrus tarifus, nurodytus šio straipsnio 4 dalyje.

Straipsnio dalies pakeitimai:

Nr. [IX-790](#), 2002-03-19, *Žin.*, 2002, Nr. 37-1342 (2002-04-09), i. k. 1021010ISTA00IX-790

Straipsnio dalies numeracijos pakeitimas:

Nr. [IX-2195](#), 2004-04-29, *Žin.*, 2004, Nr. 73-2529 (2004-04-30), i. k. 1041010ISTA0IX-2195

5. Autobusų stotyse paslaugų teikimo vežėjams tarifus nustato paslaugų teikėjai, maksimalius jų dydžius pagal stočių kategorijas suderinę su Valstybine kainų ir energetikos kontrolės komisija. Autobusų stotys visiems vežėjams taiko vienodus paslaugų tarifus.

Papildyta straipsnio dalimi:

Nr. [IX-790](#), 2002-03-19, *Žin.*, 2002, Nr. 37-1342 (2002-04-09), i. k. 1021010ISTA00IX-790

Straipsnio dalies numeracijos pakeitimas:

Nr. [IX-2195](#), 2004-04-29, *Žin.*, 2004, Nr. 73-2529 (2004-04-30), i. k. 1041010ISTA0IX-2195

PENKTASIS SKIRSNIS KELEIVIŲ IR BAGAŽO VEŽIMAS

17 straipsnis. Keleivio, багаžo ir smulkių siuntų sąvokos

1. **Keleivis** – fizinis asmuo, kuris pagal sutartį arba kitu teisiniu pagrindu naudojami kelių transporto priemone.

2. **Bagažas** – daiktai, kuriuos keleivis vežasi kelių transporto priemone.

3. **Smulkios siuntos** – daiktai arba kroviny, kuriuos juridiniai ar fiziniai asmenys siunčia keleivine kelių transporto priemone.

4. Bagažo ir smulkių siuntų maksimalų dydį ir svorį nustato Keleivių ir багаžo vežimo taisyklės.

Straipsnio pakeitimai:

Nr. [IX-790](#), 2002-03-19, *Žin.*, 2002, Nr. 37-1342 (2002-04-09), i. k. 1021010ISTA00IX-790

17¹ straipsnis. Visuomenės aptarnavimo organizavimas

1. Vyriausybė arba jos įgaliota institucija, taip pat savivaldybių institucijos užtikrina būtinų keleivinio kelių transporto paslaugų teikimą visuomenei nors ir vežėjams komerciškai nenaudingomis sąlygomis. Dėl šių paslaugų teikimo vežėjų patiriami nuostoliai jiems yra kompensuojami Vyriausybės arba jos įgaliotos institucijos nustatyta tvarka. Vyriausybė arba jos įgaliota institucija, taip pat savivaldybių institucijos vežėjus visuomenės aptarnavimo įsipareigojimams vykdyti parenka konkurso tvarka ir su konkurso nugalėtojais sudaro visuomenės aptarnavimo sutartis. Visuomenės aptarnavimo sutartys sudaromos ne ilgiau kaip 5 metams.

2. Visuomenės aptarnavimo sutartyse turi būti nustatyta:

1) paslaugų, kurios bus teikiamos, pobūdis nenutrūkstamumo, reguliarumo, kiekio ir kokybės požiūriu;

2) paslaugų kaina ir abiejų šalių finansiniai santykiai;

3) nuostatos dėl sutarties keitimo atsižvelgiant į nenumatytus pasikeitimus;

- 4) sutarties galiojimo laikas;
- 5) sankcijos tuo atveju, jeigu sutarties nesilaikoma.

3. Vyriausybė arba jos įgaliota institucija, taip pat savivaldybių institucijos, priėmusios sprendimus nutraukti visuomenės aptarnavimo sutartis, privalo sudaryti galimybę visuomenei naudotis alternatyvia transporto paslauga.

Papildyta straipsniu:

Nr. [IX-790](#), 2002-03-19, Žin., 2002, Nr. 37-1342 (2002-04-09), i. k. 1021010ISTA00IX-790

18 straipsnis. Keleivių vežimas

1. **Keleiviai vežami keleiviams vežti pagamintomis keleivinėmis kelių transporto priemonėmis** – autobusais, troleibusais, lengvaisiais automobiliais, lengvaisiais automobiliais taksi. Keleivių vežimą reglamentuoja Susisiekimo ministerijos patvirtintos Keleivių ir bagažo vežimo taisyklės bei Keleivių vežimo lengvaisiais automobiliais taksi taisyklės.

2. Keleiviai vežami reguliariais, specialiais bei užsakomaisiais reisais vietinio (miesto ir priemiestinio), tolimojo ir tarptautinio susisiekimo maršrutais.

3. **Reguliarūs reisai** – reisai, kuriais keleiviai vežami nustatytu dažnumu ir maršrutais, kelionės metu paimant ir išleidžiant keleivius tam tikslui nustatytose stotelėse, laikantis iš anksto nustatytų tvarkaraščių ir tarifų. Reguliarūs reisai organizuojami, jeigu gatvių ir kelių būklė atitinka Susisiekimo ministerijos nustatytus reikalavimus. Keleiviai reguliariais reisais nuo 2002 m. liepos 1 d. vežami tik autobusais, troleibusais ir maršrutiniais taksi.

4. **Užsakomieji reisai** – reisai, kai iš anksto sudarytos keleivių grupės yra nuvežamos į tam tikrą vietą ir parvežamos į išvykimo vietą arba anksčiau nuvežta keleivių grupė grąžinama atgal į išvykimo vietą vėlesniu reisu, arba keleivių grupė nuvežama, o transporto priemonė grįžta tuščia. Iš anksto sudarytos keleivių grupės vežamos turint keleivių vežimo sutartis ir keleivių vežimo lapus. Keleivių vežimo lapai nebūtinai, jei keleivių grupės vežiojamos tame pačiame mieste, kuriame vyksta šio kodekso 2 straipsnio 8 dalyje paminėti renginiai. Keleivių vežimo lapų formą, jų apskaitos, užsakymo, gamybos, technologinės apsaugos, platinimo, įsigijimo, naudojimo ir sunaikinimo tvarką nustato Susisiekimo ministerija.

5. **Specialūs reisai** – reisai, kai vežamos specialios keleivių grupės (darbininkų – į darbo vietas ir iš jų, moksleivių – į mokyklas ir iš jų ir pan.).

6. **Vietinio (miesto) susisiekimo maršrutas** – nustatyta gatvių (kelių) trasa, kuria keleiviai vežami miesto teritorijoje.

7. **Vietinio (priemiestinio) susisiekimo maršrutas** – nustatyta gatvių (kelių) trasa, kuria keleiviai vežami vienos savivaldybės (neįskaitant miestų savivaldybių) teritorijoje. Atskirais atvejais, suderinus su Valstybine kelių transporto inspekcija, maršrutas gali tęstis per dvejų gretimų savivaldybių (neįskaitant miestų savivaldybių) teritorijas.

8. **Keleivių vežimas maršrutiniais taksi** – iki 2004 m. gruodžio 31 d. – keleivių vežimas motorinėmis kelių transporto priemonėmis, turinčiomis nuo 6 iki 17 sėdimų vietų, nuo 2005 m. sausio 1 d. – autobusais, turinčiais nuo 10 iki 17 sėdimų vietų, įskaitant ir vairuotojo, ir atpažinimo ženklą – plafoną. Maršrutiniais taksi vežama tik sėdimose vietose pagal patvirtintus tvarkaraščius nustatytais vietinio (miesto ir priemiestinio) reguliaraus susisiekimo maršrutais. Keleiviai paimami ir išleidžiami stotelėse arba kitose pagal pageidavimą vietose, kuriose nedraudžia sustoti Kelių eismo taisyklės.

9. **Tolimojo susisiekimo maršrutas** – nustatyta gatvių ir kelių trasa Lietuvos Respublikos teritorijoje, kuria keleiviai vežami daugiau kaip per dvejų savivaldybių (neįskaitant miestų savivaldybių) teritorijas.

10. **Tarptautinio susisiekimo maršrutas** – nustatyta gatvių ir kelių trasa, kertanti valstybės sieną.

11. Keleiviams vežti reguliariais reisais nustatytu maršrutu išduodamas leidimas. Leidimus keleiviams vežti vietiniais maršrutais išduoda savivaldybių institucijos arba jų įgaliotos įstaigos, tolimojo ir tarptautinio susisiekimo maršrutais – Susisiekimo ministerija arba jos įgaliota institucija. Leidimų išdavimo sąlygas nustato Susisiekimo ministerija.

Straipsnio pakeitimai:

Nr. [IX-790](#), 2002-03-19, Žin., 2002, Nr. 37-1342 (2002-04-09), i. k. 1021010ISTA00IX-790

19 straipsnis. Keleivio vežimo sutartis

Keleivio vežimo sutartyje vežėjas įsipareigoja keleivį nuvežti jo biliete arba tam tikrame užsakyme nurodyta transporto priemone, laiku ir maršrutu į paskirties punktą, o keleivis įsipareigoja už nuvežimą sumokėti nustatytą užmokestį.

20 straipsnis. Keleivio bilietas

1. **Keleivio bilietas** – keleivio vežimo sutartį patvirtinantis dokumentas. Vežant keleivius reguliariais reisais, keleivio bilietas yra būtinas.

Straipsnio dalies pakeitimai:

Nr. [IX-790](#), 2002-03-19, Žin., 2002, Nr. 37-1342 (2002-04-09), i. k. 1021010ISTA00IX-790

2. Bilietų rekvizitus, jų pardavimo ir grąžinimo tvarką nustato Keleivių ir bagažo vežimo taisyklės.

21 straipsnis. Keleivio teisės ir pareigos

1. Keleivis turi teisę:

1) užimti nurodytą biliete vietą;

2) keleivių ir bagažo vežimo taisyklių nustatyta tvarka nemokamai vežtis nustatyto svorio ir dydžio bagažą;

Straipsnio punkto pakeitimai:

Nr. [IX-790](#), 2002-03-19, Žin., 2002, Nr. 37-1342 (2002-04-09), i. k. 1021010ISTA00IX-790

3) nemokamai vežtis du iki 7 metų vaikus, jei jie neužima atskiros sėdimos vietos, reguliarių reisų vietinio (miesto ir priemiestinio) susisiekimo maršrutų autobusais ir troleibusais bei tolimojo susisiekimo maršrutų autobusais;

Straipsnio punkto pakeitimai:

Nr. [IX-790](#), 2002-03-19, Žin., 2002, Nr. 37-1342 (2002-04-09), i. k. 1021010ISTA00IX-790

4) važiuoti to paties vežėjo ar jų susitarimu kitomis transporto priemonėmis su tuo pačiu bilietu į tą patį paskirties punktą, kai biliete nurodyta transporto priemonė dėl kokių nors priežasčių negali važiuoti, ir nemokėti priemokos už pakeistą patogesnę transporto priemonę, tačiau gauti bilieto kainos skirtumą, jeigu transporto priemonė pakeista į mažiau patogią, nei buvo nurodyta keleivio biliete, o, vežėjui nepateikus kitos transporto priemonės, gauti atitinkamą kompensaciją Keleivių ir bagažo vežimo taisyklių nustatyta tvarka;

5) iki išvykimo į reisą nutraukti keleivio ir bagažo vežimo sutartį, grąžinti bilietą ir gauti už jį sumokėtus pinigus ar jų dalį Keleivių ir bagažo vežimo taisyklių nustatyta tvarka.

2. Keleivis privalo:

1) sumokėti už vežimą;

2) saugoti bilietą ir bagažo kvitą iki kelionės pabaigos, pateikti juos ekipažui ar kontroliuojančiam asmeniui pareikalavus;

3) laikytis nustatytos tvarkos.

3. Važiavimo keleiviniu transportu lengvatas ir jų kompensavimo tvarką nustato įstatymai. Lengvatomis naudotis turi teisę asmenys, pateikę šią teisę liudijančius dokumentus.

22 straipsnis. Ekipažo teisės ir pareigos

1. Ekipažas turi teisę:

1) išlaipinti keleivius, atsisakiusius sumokėti už važiavimą;

2) nepriimti arba išlaipinti neblaivius, su nešvariais drabužiais, su draudžiamu vežti bagažu ar kitaip pažeidžiančius Keleivių ir bagažo vežimo taisykles keleivius artimiausioje bet kurio tipo stotelėje;

3) laikinai nutraukti maršrutinių autobusų eismą nepalankiomis kelio bei meteorologinėmis sąlygomis arba stichinių nelaimių metu, apie tai pranešęs eismo tvarkaraštyje nustatytoms stotims ir leidimą maršrutą aptarnauti išdavusiai tarnybai.

2. Ekipažas privalo:

- 1) užtikrinti saugų keleivių ir bagažo vežimą;
- 2) kelionės metu turėti ekipažo dokumentus;
- 3) laikytis veikiančių maršrutų ir eismo tvarkaraščių;
- 4) nepažeisdamas talpumo normų, paimti kito vežėjo vežtus keleivius, jeigu jo transporto priemonė sugedo kelyje ar dėl kitų priežasčių nebegali pristatyti keleivių į paskirties stotį ar stotelę.

23 straipsnis. Keleivių bagažo ir smulkių siuntų vežimo sutartys

Pakeistas straipsnio pavadinimas:

Nr. [IX-790](#), 2002-03-19, Žin., 2002, Nr. 37-1342 (2002-04-09), i. k. 1021010ISTA00IX-790

1. Keleivio bagažo vežimo sutartyje vežėjas įsipareigoja nuvežti keleivio bagažą į keleivio biliete ar bagažo kvite nurodytą paskirties punktą ir išduoti jį keleiviui, o keleivis įsipareigoja sumokėti sutartyje nustatytą užmokestį.

Straipsnio dalies pakeitimai:

Nr. [IX-790](#), 2002-03-19, Žin., 2002, Nr. 37-1342 (2002-04-09), i. k. 1021010ISTA00IX-790

2. Keleivio bagažo vežimo sutartį patvirtinantis dokumentas yra keleivio bilietas arba bagažo kvitas.

3. Smulkios siuntos vežimo sutartyje vežėjas įsipareigoja nuvežti siuntą į kvite nurodytą paskirties punktą, o siuntėjas – sumokėti nustatytą užmokestį.

Papildyta straipsnio dalimi:

Nr. [IX-790](#), 2002-03-19, Žin., 2002, Nr. 37-1342 (2002-04-09), i. k. 1021010ISTA00IX-790

4. Smulkios siuntos vežimo sutartį patvirtinantis dokumentas yra kvitas.

Papildyta straipsnio dalimi:

Nr. [IX-790](#), 2002-03-19, Žin., 2002, Nr. 37-1342 (2002-04-09), i. k. 1021010ISTA00IX-790

24 straipsnis. Keleivio bagažo priėmimas ir išdavimas

1. Keleivio bagažas į transporto priemonę priimamas ir paskirties punkte išduodamas pateikus bagažo kvitą ar keleivio bilietą.

2. Draudžiamų vežti ir saugoti daiktų sąrašą nustato Keleivių ir bagažo vežimo taisyklės.

25 straipsnis. Rasti daiktai

1. Rasti transporto priemonės salone arba stoties teritorijoje daiktai perduodami ekipažui arba autobusų stoties administracijai.

2. Rastų daiktų saugojimo ir realizavimo tvarką nustato Keleivių ir bagažo vežimo taisyklės.

ŠEŠTASIS SKIRSNIS KROVINIŲ IR PAŠTO VEŽIMAS

26 straipsnis. Krovinių vežimo sąvoka

1. Krovinių (prekių, produkcijos, iškasenų, atliekų, siuntų, konteinerių ir kitų daiktų) vežimas yra jų gabenimas už atlyginimą iš siuntėjo išsiuntimo vietos į gavėjo paskirties vietą transporto priemonėmis.

2. Siuntėjas – fiziniai ir juridiniai asmenys, perduodantys vežti krovinį jo nurodytam gavėjui.

3. Gavėjas – fiziniai ir juridiniai asmenys, turintys teisę gauti krovinį.

4. Krovinio vežimu taip pat laikomas vežėjui priklausančio krovinio gabenimas iš vienos paskirties vietos į kitą jo transporto priemonėmis ir sąskaita.

5. Krovinių vežimo tvarką ir sąlygas reguliuoja Krovinių vežimo taisyklės, kurias tvirtina Susisiekimo ministerija.

27 straipsnis. Krovinio vežimo sutartis

Krovinio vežimo sutartyje vežėjas pagal priimtą užsakymą įsipareigoja priimti krovinį, pateikti transporto priemonę, pagal važtaraštį nuvežti jam patikėtą krovinį į paskirties punktą ir išduoti jį gavėjui, o siuntėjas įsipareigoja pateikti krovinį ir už jo vežimą sumokėti sutartyje nustatytą užmokestį.

28 straipsnis. Užsakymas

1. Užsakymas – siuntėjo pasiūlymas jo pageidaujamosiomis sąlygomis vežėjui pateikti reikalingą transporto priemonę užsakyme nurodytam kroviniumi vežti.

2. Užsakymo pateikimo būdą pasirenka siuntėjas.

3. Užsakyme nurodomi šie rekvizitai:

1) krovinio siuntėjo-juridinio asmens pavadinimas arba fizinio asmens vardas ir pavardė; adresas;

2) krovinio gavėjo-juridinio asmens pavadinimas arba fizinio asmens vardas ir pavardė; adresas;

3) krovinio išsiuntimo ir paskirties punktų adresai;

4) krovinio pavadinimas, svoris ar kiekis;

5) transporto priemonės pateikimo laikas;

6) pakrovimo ir iškrovimo bei vežimo terminai;

7) krovinio specialios vežimo sąlygos.

4. Vežėjas gali pareikalauti ir kitų papildomų duomenų, reikalingų kroviniumi vežti.

5. Užsakymas laikomas priimtu, kai vežėjas raštu arba kitomis komunikacijos priemonėmis praneša apie užsakymo priėmimą.

29 straipsnis. Važtaraštis

1. Važtaraštis – krovinio vežimo sutartį patvirtinantis dokumentas. Krovinio vežimo sutartis taip pat laikoma galiojančia, jei važtaraštis surašytas ir neteisingai.

2. Važtaraštyje siuntėjas nurodo:

1) važtaraščio surašymo vietą ir datą;

2) siuntėjo-juridinio asmens pavadinimą arba fizinio asmens vardą ir pavardę; adresą;

3) gavėjo-juridinio asmens pavadinimą arba fizinio asmens vardą ir pavardę; adresą;

4) vežėjo pavadinimą ir adresą;

5) vežėjo pateiktos transporto priemonės markę ir valstybinį numerį;

6) krovinio pavadinimą;

7) krovinio svorį ar kiekį;

8) krovinio pakrovimo vietą ir laiką;

9) krovinio iškrovimo vietą;

10) mokestį už vežimą ir suteiktas paslaugas;

11) vežant pavojingą krovinį – jo klasę ir nustatytą numerį.

3. Važtaraštyje gali būti įrašyti ir kiti duomenys, susiję su krovinio pristatymo terminu, jo įvertinimu, pakuote ar kitomis vežimo sąlygomis. Privalomus važtaraščio rekvizitus nustato Finansų ministerija.

Straipsnio dalies pakeitimai:

Nr. [IX-790](#), 2002-03-19, Žin., 2002, Nr. 37-1342 (2002-04-09), i. k. 1021010ISTA00IX-790

4. Važtaraščių apskaita tvarkoma Valstybinės mokesčių inspekcijos prie Finansų ministerijos nustatyta tvarka, suderinta su Finansų ministerija. Finansų ministerija gali nustatyti reikalavimus naudoti specialius tam tikrų prekių važtaraščių blankus. Specialių važtaraščių

blankų apskaitos, užsakymo, gamybos, technologinės apsaugos, platinimo, įsigijimo, naudojimo ir likvidavimo tvarką nustato Finansų ministerija.

Straipsnio dalies pakeitimai:

Nr. [VIII-346](#), 1997-06-30, *Žin.*, 1997, Nr. 66-1611 (1997-07-11), i. k. 0971010ISTAVIII-346

Nr. [IX-790](#), 2002-03-19, *Žin.*, 2002, Nr. 37-1342 (2002-04-09), i. k. 1021010ISTA00IX-790

30 straipsnis. Važtaraščio išdavimas

1. Siuntėjas turi kartu su kroviniumi įteikti vežėjui siuntėjo pasirašytą važtaraštį.
2. Važtaraštis surašomas 3 egzemplioriais. Pirmąjį egzempliorių gauna siuntėjas, antrąjį – kartu su kroviniumi vežėjas išduoda gavėjui, o trečiasis – lieka pas vežėją. Šalims susitarus, gali būti išrašoma ir daugiau važtaraščio egzempliorių.
3. Vežėjas turi teisę pareikalauti surašyti važtaraštį kiekvienai transporto priemonei ar kiekvienai krovinio siuntai. Jei vežamas vienos rūšies krovinys tuo pačiu atstumu iš vieno siuntėjo tam pačiam gavėjui, gali būti surašomas visai vežėjo darbo pamainai vienas važtaraštis, kuris papildomas pakrovimo-iškrovimo aktu.

31 straipsnis. Krovinio priėmimas

1. Vežėjas privalo sutartu laiku pateikti transporto priemonės kroviniumi pakrauti, o užsakovas – krovinį.
2. Krovinys priimamas pagal važtaraštyje nurodytą jo svorį ar kiekį. Jei priimant krovinį buvo pastebėti krovinio pakuotės trūkumai ar nėra galimybių patikrinti važtaraštyje nurodytų duomenų, vežėjas apie tai privalo pažymėti važtaraštyje.
3. Jei priimant krovinį jo svoris ar kiekis neatitinka važtaraštyje siuntėjo nurodytų duomenų arba neatitinka nustatytų kroviniumi vežti reikalavimų, vežėjas gali atsisakyti priimti krovinį arba įrašyti į važtaraštį pastabas.
4. Krovinys laikomas priimtu, kai vežėjas priima krovinį ir pasirašo važtaraštyje.
5. Siuntėjas atsako už įrašomų į važtaraštį duomenų apie krovinį teisingumą. Jei dėl to, kad šie duomenys buvo klaidingi, netikslūs ar ne visi, vežėjas ar tretieji asmenys patyrė nuostolių, siuntėjas turi juos atlyginti.

32 straipsnis. Krovinio pakrovimas ir iškrovimas

1. Jei sutartyje nenurodyta kitaip, krovinį pakrauna siuntėjas, o iškrauna gavėjas. Vežėjas privalo tikrinti, ar pakrauto krovinio išdėstymas ir tvirtinimas atitinka eismo saugumo reikalavimus ir kitas kroviniumi vežimo sąlygas.
2. Siuntėjui priklausanti įranga, reikalinga kroviniumi tvirtinti, kartu su kroviniumi išduodama gavėjui arba pagal siuntėjo nurodymą važtaraštyje, vežėjas juos pristato siuntėjui pastarojo sąskaita.

33 straipsnis. Krovinio pakrovimo, vežimo ir iškrovimo terminai

1. Krovinio pakrovimo, vežimo ir iškrovimo terminai nustatomi šalių susitarime.
2. Vežėjas privalo pristatyti krovinį į paskirties punktą sutartyje nustatytu laiku.
3. Jeigu toks terminas nebuvo nustatytas, krovinys turi būti nuvežtas gavėjui per tam reikalingą ir įprastą tokio pobūdžio vežimuose terminą.

34 straipsnis. Krovinio peradresavimas

Siuntėjas, kol krovinys vežamas, turi teisę, nekeisdamas paskirties punkto, keisti važtaraštyje nurodytą gavėją. Gavėjo keitimo tvarką nustato Kroviniumi vežimo taisyklės. Vežėjas atlieka siuntėjo nurodymus tik tuo atveju, kai krovinys dar neperduotas ankstesniam gavėjui.

35 straipsnis. Krovinio perdavimas gavėjui

1. Atvežęs krovinį į paskirties vietą, vežėjas privalo jį perduoti gavėjui kartu su antruoju važtaraščio egzemplioriumi.
2. Krovinys laikomas atiduotu nuo gavėjo pasirašymo važtaraštyje momento.

3. Priimdamas krovinį, gavėjas tikrina jo svorį ar kiekį, pakuotę, būklę. Nustatęs krovinio trūkumą ar sužalojimą, gavėjas įrašo apie tai važtaraštyje arba atskirame akte. Jei nustatant krovinio trūkumo ar sužalojimo dydį kyla ginčai, gali būti kviečiamas ekspertas.

4. Gavėjas gali atsisakyti priimti krovinį, kai krovinį sugadinus jo negalima naudoti pagal tikslią paskirtį.

5. Jeigu gavėjas atsisako priimti krovinį arba kai važtaraštyje nurodyto gavėjo nėra, vežėjas apie tai praneša siuntėjui. Negavęs siuntėjo nurodymo, vežėjas grąžina krovinį siuntėjui arba gali siuntėjo sąskaita priimti krovinį laikinai saugoti.

36 straipsnis. Krovinių ženklimas ir pakuotė

1. Kroviniai pagal jų technines sąlygas ir standartus turi būti paruošti, įpakuoti ir paženklinėti taip, kad juos vežant nekiltų pavojus ekipažui, tretiesiems asmenims, aplinkai, vežamiems kroviniams ar transporto priemonėms.

2. Kroviniai ženklunami kelių eismo ir kitų taisyklių nustatyta tvarka.

37 straipsnis. Pavojingų krovinių vežimas

1. Pavojingi kroviniai tarptautiniais maršrutais vežami pagal 1957 m. Europos sutartį dėl pavojingų krovinių tarptautinių vežimų keliais (ADR).

2. Pavojingų krovinių vežimą Lietuvos Respublikoje reglamentuoja Lietuvos Respublikos įstatymai, Vyriausybės nutarimai ir kiti teisės aktai.

Straipsnio pakeitimai:

Nr. [IX-790](#), 2002-03-19, *Žin.*, 2002, Nr. 37-1342 (2002-04-09), i. k. 1021010ISTA00IX-790

38 straipsnis. Krovinių vežimas savo sąskaita

1. Vežėjas, gabenantis jam priklausančius krovinius savo transporto priemonėmis ir sąskaita, privalo turėti važtaraštį arba kitą dokumentą, įrodantį, kad veža sau priklausančią krovinį.

2. Jeigu vežamam kroviniui išrašomas važtaraštis, jame turi būti nurodyta:

- 1) važtaraščio surašymo vieta ir data;
- 2) vežėjo pavadinimas ir adresas;
- 3) krovinio pavadinimas;
- 4) krovinio svoris ar kiekis;
- 5) krovinio pakrovimo vieta;
- 6) krovinio iškrovimo vieta;
- 7) transporto priemonės markė ir valstybinis numeris;
- 8) vežėjo parašas ir antspaudas;
- 9) vežant pavojingą krovinį – jo klasė ir nustatytas numeris.

3. Veždamas krovinius savo sąskaita, vežėjas privalo laikytis darbo ir poilsio režimo, kitų krovinių vežimą reguliuojančių teisės aktų.

4. Siuntėjo ir gavėjo teisės, pareigos ir atsakomybė vežant krovinius savo sąskaita tenka vežėjui.

39 straipsnis. Krovinių tarptautiniai vežimai

1. Krovinių tarptautinių vežimų už atlyginimą santykius reguliuoja 1956 m. Tarptautinio krovinių vežimo keliais sutarties konvencija, pasirašyta Ženevoje.

2. Krovinių tarptautinių vežimų savo sąskaita reguliuoja tarptautiniai susitarimai.

40 straipsnis. Pašto, dokumentų siuntų vežimo sutartis

1. Pašto, dokumentų siuntų vežimo sutartimi vežėjas įsipareigoja nuvežti pateiktą jam pašto, dokumentų siuntą į paskirties punktą ir išduoti gavėjui, o siuntėjas už pašto, dokumentų siuntų vežimą įsipareigoja sumokėti sutartyje nustatytą užmokestį.

2. Pašto, dokumentų siuntų pateikimą vežti, jų vežimo ir išdavimo gavėjui tvarką nustato pašto paslaugų teikėjų ir vežėjų sutartys.

Straipsnio pakeitimai:

Nr. [IX-790](#), 2002-03-19, Žin., 2002, Nr. 37-1342 (2002-04-09), i. k. 1021010ISTA00IX-790

41 straipsnis. Krovinių vežimas pagal ekspedijavimo sutartį

1. Pagal ekspedijavimo sutartį krovinio siuntėjas ar gavėjas gali pavesti ekspeditoriui atlikti veiksmus, susijusius su krovinio siuntimu bei gavimu.
2. Ekspedijavimo veiklą reguliuoja įstatymai.

SEPTINTASIS SKIRSNIS ATSAKOMYBĖ

Pakeistas skirsnio pavadinimas:

Nr. [IX-790](#), 2002-03-19, Žin., 2002, Nr. 37-1342 (2002-04-09), i. k. 1021010ISTA00IX-790

42 straipsnis. Atsakomybė už keleivio sveikatos sužalojimą ar gyvybės atėmimą

1. Vežėjas atsako už žalą, padarytą keleivio sveikatai ar gyvybei, vežimo metu, jeigu nėra įrodymų, kad žala atsirado dėl paties keleivio kaltės.
2. Vežėjas, kaip didesnio pavojaus šaltinio valdytojas, privalo atlyginti keleiviui žalą, padarytą didesnio pavojaus šaltinio, jeigu nėra įrodymų, kad žala atsirado dėl nenugalimos jėgos arba nukentėjusio asmens tyčios ar didelio neatsargumo.

Straipsnio dalies pakeitimai:

Nr. [IX-790](#), 2002-03-19, Žin., 2002, Nr. 37-1342 (2002-04-09), i. k. 1021010ISTA00IX-790

3. Vežėjas atsako už žalą, padarytą keleiviui kelių transporto priemonėje arba įsėdimo ar išlipimo iš jos metu, neatsižvelgiant į tai, ar kelių transporto priemonė atliko vežimą, ar ne.

43 straipsnis. Žalos, padarytos keleivio sveikatai ar gyvybei, atlyginimas

Žala, padaryta keleivio sveikatai ar gyvybei vežimo metu, atlyginama pagal Civilinį kodeksą. Vežėjui susitarus su keleiviu, gali būti nustatyta didesnė atsakomybė, negu nustatyta įstatymų.

44 straipsnis. Atsakomybė už kelių transporto priemonės ekipažo nario sveikatos sužalojimą ar gyvybės atėmimą

1. Vežėjas atsako už žalą, padarytą kelių transporto priemonės ekipažo nario sveikatai ar gyvybei. Žala atlyginama Darbuotojų saugos ir sveikatos įstatymo nustatyta tvarka.

Straipsnio dalies pakeitimai:

Nr. [IX-790](#), 2002-03-19, Žin., 2002, Nr. 37-1342 (2002-04-09), i. k. 1021010ISTA00IX-790

2. Pagal šiuos įstatymus neatlygintą žalos dalį privalo atlyginti kelių transporto priemonės valdytojas pagal Civilinį kodeksą.

45 straipsnis. Atsakomybė už krovinio ir bagažo praradimą, trūkumą ar sužalojimą

1. Vežėjas, priėmęs nustatyta tvarka iš siuntėjo krovinį ar bagažą, atsako nuo jo priėmimo iki išdavimo už žalą, padarytą dėl krovinio ar bagažo praradimo, trūkumo ar sužalojimo, jeigu nėra įrodymų, kad žala atsirado ne dėl jo kaltės.
2. Vežimu laikomas laikas, per kurį krovinyms ar bagažas buvo vežėjo žinioje neatsižvelgiant į tai, ar jis buvo kelių transporto priemonėje, stotyje, saugykloje ar kitoje vietoje.
3. Jeigu vežėjas atliko priimto krovinio ar bagažo pakrovimą, perkrovimą ar perdavimą, tai tuo metu padaryta žala laikoma atsiradusia vežimo metu.
4. Krovinio ar bagažo praradimu laikomas jų nepristatymas nustatytu laiku į paskirties vietą, trūkumu – jo kiekio sumažėjimas, o sužalojimu – jo kokybinių savybių pablogėjimas.

46 straipsnis. Atsakomybės dydžio nustatymas

1. Vežėjas padarytą žalą kroviniui ar bagažui, kurie buvo keleivio ar krovinio siuntėjo pareiškimu įvertinti ir už juos apmokėta, atlygina įvertinto turto suma, jeigu nėra įrodymų, kad ši suma viršija keleiviui ar siuntėjui padarytos žalos tikrąjį dydį.

2. Jeigu krovinsys ar bagažas nebuvo įvertinti ir už juos apmokėta, tai už padarytą žalą vežėjas atsako taip: už jų praradimą ar trūkumą – prarasto ar trūkstamo turto verte, už sužalojimą – tokia suma, kokia sumažėjo krovinio, bagažo ar pašto siuntos vertė.

3. Už keleivio rankinį bagažą vežėjas atsako tik tada, kai bagažas buvo prarastas ar sužalotas kelių transporto priemonės avarijos metu, jeigu keleivis ar asmuo, turintis teisę į žalos atlyginimą, įrodys apie turėtą ir netektą bagažą ir jo vertę.

4. Jeigu sutartyje nenurodyta kitaip, krovinio vertė nustatoma krovinio priėmimo vietoje ir krovinio ar bagažo priėmimo metu galiojusiomis kainomis prekių biržoje arba pagal atitinkamas rinkos kainas, o jeigu tokių kainų nėra, – pagal to paties asortimento ir kokybės prekių vertę.

5. Kompensacija už prarastą krovinį ar jo trūkumą negali viršyti 1956 m. Ženevos tarptautinio krovinių vežimo sutarties konvencijos nustatytų maksimalių nuostolių atlyginimo ribų.

6. Šalių susitarimu priimant krovinį gali būti nustatyta didesnė jo vertė negu tikroji.

47 straipsnis. Atsakomybė už keleivio, bagažo, krovinio ar pašto siuntos pavėluotą vežimą

1. Vežėjas, pažeidęs keleivio, bagažo ar krovinio vežimo terminus (išskyrus keleivio vežimą miesto ir priemiesčio maršrutais), privalo atlyginti keleiviui, krovinio ar pašto, dokumentų siuntėjui arba gavėjui turėtus nuostolius, atsiradusius dėl transporto priemonės vėlavimo, jeigu sutartyje nebuvo numatyta atsakomybė netesybomis. Negautos pajamos neatlyginamos.

2. Vežimo terminas laikomas nepraleistu, jeigu vežėjas savo įsipareigojimo negalėjo įvykdyti dėl nenugalimos jėgos, transporto priemonės gedimo, gresiančio keleivių sveikatai ar gyvybei, šalinimo arba kitokių nuo vežėjo nepriklausančių aplinkybių.

Straipsnio pakeitimai:

Nr. IX-790, 2002-03-19, Žin., 2002, Nr. 37-1342 (2002-04-09), i. k. 1021010ISTA00IX-790

48 straipsnis. Keleto vežėjų atsakomybė

Kai krovinsys prarastas, jo trūksta arba jis sužalotas dėl dviejų ar daugiau vežėjų, kurie dalyvavo vežime, kaltės, tai žalą krovinio siuntėjui ar gavėjui atlygina vežėjas, su kuriuo buvo sudaryta vežimo sutartis. Vežėjas, atlyginęs žalą, turi teisę reikalauti turėtų nuostolių atlyginimo iš kitų vežėjų.

49 straipsnis. Atsakomybė už žalą, padarytą susidūrus kelių transporto priemonėms

1. Žalą, padarytą keleiviui, bagažui, kroviniui ar pašto siuntai susidūrus kelių transporto priemonėms, atlygina transporto priemonės, dėl kurios kaltės įvyko susidūrimas, valdytojas.

2. Jeigu žala padaryta susidūrus kelioms kelių transporto priemonėms, dėl ko kalti keli transporto priemonių valdytojai, tai nukentėjusiesiems padarytą žalą jie atlygina solidariai. Atlygintinos žalos dydis nustatomas atsižvelgiant į padarytų pažeidimų pobūdį.

50 straipsnis. Atsakomybė už žalą, padarytą tretiesiems asmenims

Žalą, padarytą kelių transporto priemonėmis tretiesiems asmenims ar jų turtui, atlygina kaltas dėl žalos padarymo vežėjas. Žalos dydį ir jos atlyginimo tvarką reguliuoja Civilinis kodeksas.

51 straipsnis. Atleidimas nuo atsakomybės ar jos dydžio sumažinimas

1. Vežėjas neatsako už žalą dėl bagažo, krovinio ar pašto siuntos praradimo, trūkumo ar sužalojimo, jeigu nėra įrodymų, kad imtasi visų reikiamų priemonių žalai išvengti arba kad jis

negalėjo tokių priemonių panaudoti. Jei vežėjas įrodys, kad krovinio siuntėjo ar gavėjo veiksmas buvo šios žalos atsiradimo priežastimi ar turėjo įtakos žalai atsirasti arba jai padidėti, tai, atsižvelgiant į to asmens kaltės laipsnį, žalos atlyginimo dydis gali būti sumažintas arba vežėjas gali būti atleistas nuo atsakomybės.

2. Vežėjas neatsako už krovinio praradimą, trūkumą arba sužalojimą, jeigu siuntėjas (gavėjas) neįrodo jo kaltės, kai:

1) krovinyje atvežtas techniškai tvarkinga kelių transporto priemonė su nepažeistomis siuntėjo plombomis, o vienetinis krovinyje – su tvarkingomis krovinio siuntėjo arba gamintojo apsauginėmis žymomis, banderolinėmis plombomis;

2) krovinio trūksta arba jis sužalotas dėl natūralių priežasčių, susijusių su krovinio vežimu transporto priemonėmis (nudžiūvimo, korozijos, nubyrimo ir pan.);

3) krovinyje buvo lydimas siuntėjo ar gavėjo atstovo;

4) krovinio trūkumas neviršijo natūralaus sumažėjimo normų ar leistinų paklaidos matavimo priemonėmis ribų, taikomų vežant kelių transporto priemonėmis.

52 straipsnis. Susitarimo dėl atleidimo nuo atsakomybės už padarytą žalą negaliojimas

Vežėjo susitarimai su keleiviu, krovinio ar bagažo siuntėju arba gavėju dėl vežėjo atleidimo nuo atsakomybės už padarytą žalą ar jos dydžio sumažinimo negalioja. Tokio susitarimo negaliojimas nepanaikina vežimo sutarties.

53 straipsnis. Atsakomybė už kelių transporto priemonės prastovą

Už kelių transporto priemonės prastovą dėl pavėluoto pakrovimo ar iškrovimo, ar dėl dokumentų, susijusių su vežimu, neįforminimo ar nepateikimo nustatytu laiku ir kitus pažeidimus, dėl ko įvyko prastova, šalys gali nustatyti netesybas. Netesybų nustatymas turi būti įformintas raštu.

54 straipsnis. Atsakomybė už vežėjui padarytą žalą

Keleiviai, krovinio siuntėjai ir gavėjai atlygina vežėjui padarytą žalą pagal Civilinį kodeksą.

55 straipsnis. Atsakomybė už kelių transporto galiančių taisyklių pažeidimą

Keleivių, bagažo ir krovinio vežimo saugumo ir kitų taisyklių kelių transporto pažeidimas užtraukia atsakomybę pagal Lietuvos Respublikos įstatymus.

56 straipsnis. Pretenzijų ir ieškinių dėl žalos atlyginimo pareiškimo tvarka

1. Ieškiniai dėl reikalavimų, kylančių iš vežimo sutarties, pareiškiami teismui. Ieškovas gali iki ieškinių pareiškimo pareikšti vežėjui pretenziją. Vežėjas praneša apie pretenzijos patenkinimą arba atsisakymą ją patenkinti ne vėliau kaip per vieną mėnesį nuo jos gavimo dienos. Jei per tą laiką atsakymas į pretenziją negautas, laikoma, kad vežėjas jos nepatenkino.

2. Ieškiniui, kylančiam dėl vežimo sutarties, pareikšti nustatomas dveju metų ieškininės senaties terminas. Pretenzijos pareiškimas ieškininės senaties terminą pratęsia vienam mėnesiui.

57 straipsnis. Neteko galios nuo 2002-04-09

Straipsnio naikinimas:

Nr. [IX-790](#), 2002-03-19, Žin. 2002, Nr. 37-1342 (2002-04-09), i. k. 1021010ISTA00IX-790

58 straipsnis. Neteko galios nuo 2002-04-09

Straipsnio naikinimas:

Nr. [IX-790](#), 2002-03-19, Žin. 2002, Nr. 37-1342 (2002-04-09), i. k. 1021010ISTA00IX-790

Skelbiu šį Lietuvos Respublikos Seimo priimtą įstatymą.

RESPUBLIKOS PREZIDENTAS

ALGIRDAS BRAZAUSKAS

EUROPOS SAJUNGOS TEISĖS AKTAI, SU KURIAIS SUDERINTAS LIETUVOS RESPUBLIKOS KELIŲ TRANSPORTO KODEKSAS

1. 1992 m. kovo 16 d. Tarybos reglamentas (EEB) Nr. 684/92 dėl bendrųjų tarptautinio keleivių vežimo tolimojo susisiekimo ir miesto autobusais taisyklių.

2. 1992 m. kovo 26 d. Tarybos reglamentas (EEB) Nr. 881/92 dėl patekimo į rinką vežant krovinius Bendrijos keliais į valstybės narės teritoriją ar iš jos arba kertant vienos ar kelių valstybių narių teritorijas.

3. 1996 m. balandžio 29 d. Tarybos direktyva 96/26/EB dėl leidimo verstis krovinių ir keleivių vežėjo kelių transporto verslu ir diplomų, pažymėjimų bei kitų oficialių profesinę kvalifikaciją patvirtinančių dokumentų tarpusavio pripažinimo, skirto palengvinti šiems vežėjams naudojamasi įsisteigimo laisve nacionalinio ir tarptautinio vežimo srityje.

4. 1997 m. gruodžio 11 d. Tarybos reglamentas (EB) Nr. 11/98, iš dalies pataisantis reglamentą (EEB) Nr. 684/92 dėl tarptautinio keleivių vežimo tolimojo susisiekimo ir miesto autobusais bendrųjų taisyklių.

5. 1998 m. spalio 1 d. Tarybos direktyva 98/76/EB, iš dalies pakeičianti Direktyvą 96/26/EB dėl leidimo verstis krovinių ir keleivių vežėjo kelių transporto verslu ir diplomų, pažymėjimų bei kitų oficialių profesinę kvalifikaciją patvirtinančių dokumentų tarpusavio pripažinimo, skirto palengvinti šiems vežėjams naudojamasi įsisteigimo laisve nacionalinio ir tarptautinio vežimo srityje.

6. 2002 m. kovo 1 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (EB) Nr. 484/2002, iš dalies pakeičiantis Tarybos reglamentus (EEB) Nr. 881/92 ir (EEB) 3118/93 dėl vairuotojo liudijimo nustatymo.

Papildyta priedu:

Nr. [IX-2195](#), 2004-04-29, Žin., 2004, Nr. 73-2529 (2004-04-30), i. k. 1041010ISTA0IX-2195

Pakeitimai:

1.

Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas

Nr. [VIII-346](#), 1997-06-30, Žin., 1997, Nr. 66-1611 (1997-07-11), i. k. 0971010ISTAVIII-346

Lietuvos Respublikos kelių transporto kodekso 29 straipsnio pakeitimo įstatymas

2.

Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas

Nr. [VIII-924](#), 1998-11-17, Žin., 1998, Nr. 105-2895 (1998-12-02), i. k. 0981010ISTAVIII-924

Lietuvos Respublikos kelių transporto kodekso 16 straipsnio pakeitimo įstatymas

3.

Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas

Nr. [IX-283](#), 2001-04-19, Žin., 2001, Nr. 39-1353 (2001-05-09), i. k. 1011010ISTA00IX-283

Lietuvos Respublikos kelių transporto kodekso ketvirtojo skirsnio pavadinimo ir 15 straipsnio pakeitimo įstatymas

4.

Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas

Nr. [IX-790](#), 2002-03-19, Žin., 2002, Nr. 37-1342 (2002-04-09), i. k. 1021010ISTA00IX-790

Lietuvos Respublikos kelių transporto kodekso 1, 2, 4, 7, 8, 13, 14, 16, 17, 18, 20, 21, 23, 29, 37, 40, 42, 44, 47 straipsnių ir septintojo skirsnio pavadinimo pakeitimo, kodekso papildymo 17(1) straipsniu bei 57 ir 58 straipsnių pripažinimo netekusiais galios įstatymas

5.

Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas

Nr. [IX-2195](#), 2004-04-29, Žin., 2004, Nr. 73-2529 (2004-04-30), i. k. 1041010ISTA0IX-2195

Lietuvos Respublikos kelių transporto kodekso 1, 3, 8, 11, 16 straipsnių pakeitimo ir papildymo bei Kodekso papildymo priedu įstatymas